

Bestrijden van salmonella

Cumelabedrijven kunnen ook bijdragen aan het terugdringen van de besmetting

In de melkveehouderij komt op een aantal bedrijven een besmetting voor met salmonella, een bacterie waarvoor ook mensen vatbaar zijn. De melkveehouders werken aan een programma om deze salmonellabesmetting terug te dringen. Ook cumelabedrijven kunnen daaraan een bijdrage leveren.

Om de besmetting met salmonella op melkveebedrijven terug te dringen, is de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) samen met LTO Nederland gestart met een project. Doel is het uiteindelijk salmonellavrij maken van de bedrijven. Besmette melkveebedrijven zullen daarvoor verschillende maatregelen moeten nemen. Uiteindelijk zullen chronisch besmette melkkoeien zelfs moeten worden geruimd. Bij de verspreiding van salmonella kan ook de aanvoer van mest of het aanwenden daarvan een rol spelen. Het samenwerkingsverband van NZO/LTO heeft daarom de medewerking van

CUMELA Nederland gevraagd om loonwerkers te informeren over mogelijkheden om de verspreiding van salmonella tegen te gaan.

Veel voorkomend

Salmonella komt veel voor in de Nederlandse veehouderij. De bacterie overleeft goed in mest en kan met de mest gemakkelijk worden verspreid binnen een bedrijf, maar via mesttransport ook naar andere bedrijven. Vooral jonge, drachtige en zwakke dieren hebben last van salmonella.

MEST

De belangrijkste verschijnselen zijn koorts en diarree. Drachtige koeien kunnen ook het kalf verwerpen. Negentig procent van de besmette dieren heeft echter geen duidelijk zichtbare ziekteverschijnselen.

Salmonella is echter ook een risico voor de gezondheid van mensen. Besmetting van mensen kan plaatsvinden via rauwe melk, mest en vruchtwater (bij het verwerpen). Kinderen, ouderen, zwangere vrouwen en mensen met een verminderde weerstand zijn het meest gevoelig voor een salmonellabesmetting.

Er zijn melkveebedrijven waarbij antistoffen in de tankmelk worden gevonden. Dit betekent dat op zo'n bedrijf een besmetting aanwezig is of is geweest. Op enkele melkveebedrijven ontstaat jaarlijks een nieuwe besmetting met salmonella. De belangrijkste risico's voor insleep van de bacterie op een melkveebedrijf zijn de aanvoer van besmette dieren en/of de aanvoer van besmette mest. Eén van de belangrijkste acties voor melkveebedrijven is dan ook het beperken van de kans op insleep van salmonella.

Mest risicofactor

Wat kan de mestdistributeur of loonwerker doen aan het voorkomen van besmettingen? Aanvoer van bedrijfsvreemde mest is een belangrijke risicofactor voor de introductie van salmonella. Zo blijkt uit onderzoek dat in meer dan de helft van de transporten van varkensmest salmonella kan worden aangetoond. Ook in mest van melkveebedrijven komt salmonella voor. Om te voorkomen dat deze mest tot besmetting op het melkveebedrijf leidt, is het belangrijk dat de mest zo goed mogelijk in de grond wordt gewerkt. Op bouwland is bouwlandinjectie daarvoor de meest aangewezen techniek. Op grasland is aanwenden met een zodenbemester daarvoor de beste methode.

Het cumelabedrijf kan in overleg met de melkveehouder de volgende maatregelen treffen:

- Op bouwland de bouwlandinjecteur gebruiken.
- Op grasland de mest zo diep mogelijk in de zode plaatsen.
- Niet op de schone weg van het bedrijf komen of die kruisen met besmeurde machines.
- De machines leeg rijden als een bedrijf wordt verlaten.

De melkveehouder kan de volgende maatregelen nemen:

- Het hanteren van een schone en vuile weg op een bedrijf.
- Bedrijfsvreemde mest zoveel mogelijk gebruiken op het bouw(mais)land van het melkveebedrijf.
- Na het uitrijden van bedrijfsvreemde mest op grasland eerst een snede inkuilen en daarna pas weiden.
- Kalveren tot één jaar niet weiden op percelen die zijn bemest met dierlijke mest.
- Inrichten van een wasplaats op het melkveebedrijf.

Het cumelabedrijf kan de melkveehouder ondersteunen bij de maatregelen die hij wil of moet nemen. Het bedrijf doet dit door mee te werken aan de preventieve maatregelen of de maatregelen van het plan van aanpak voor besmette bedrijven. In een goede samenwerking kan de cumelasector zijn steentje bijdragen aan de beheersing van de salmonellabesmettingen in de melkveehouderij.

Hans Verkerk *secretaris sectie Meststoffen*

BOMFORD
Armmaaiers • Cirkelmaaiers • Klepelmaaiers

BOMFORD Armmaaiers

Reikwijdte van 3 tot 9,20 meter

VORMEC B.V. GROENTECHNIEK
MERK HET VERSCHIL

Tel.: 0521-535 050
www.vormec.nl

Jager Kuiper
ADVOCATEN

Thuis in uw sector

Lindenhof 5 8051 DD Hattem
Postbus 60 8050 AB Hattem
Tel. (038) 444 99 88 Fax (038) 444 54 42
info@jagerkuiper.nl www.jagerkuiper.nl

- Mr Ida Jager
- Mr Frank Kuiper
- Mr Hugo Voskamp
- Mr Judith Stam

GROEN UITZENDBURO BV

Wij bemiddelen tussen werkgevers en werkzoekenden in de groene sector. Dus werkgevers en werkzoekenden meld je aan bij ons uitzendbureau en wij brengen jullie samen!

Tongerenseweg 116 - 8162 PP Epe
Tel.: 0578 - 615940
e-mail: info@groen-uitzendburo.nl

MEST